

Czesław Strzyżewski, Jan Żak

Dębczyno, pow. Białogard. Stanowisko 3

Informator Archeologiczny : badania 6, 140-141

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

DĘBCZYNO, pow. Białogard
Stanowisko 3

Katedra Archeologii
Uniwersytetu Adama Mickiewicza
w Poznaniu

Badania prowadził mgr Czesław Strzyżewski
pod kierunkiem prof. dr Jana Żaka. Finansował
UAM w Poznaniu i Komitet Słowianoznawstwa
PAN. Trzeci sezon badań. Osada III-IV w.n.e.

Rozkopano obszar 1.824 m² uzyskując ponad 112 obiektów. Do zakończenia prac brak tylko północnej części osady, rozpoznanej wykopem kontrblnym.

Pośród odwołanych obiektów wyróżnić można naziemne budynki o konstrukcji słupowej oraz półziemianki o charakterze mieszkalnym. W obrębie pierwszych na uwagę zasługuje prostokątna chata zawierająca znaczną ilość fragmentów ceramiki oraz części przedmiotów żelaznych, w tym zapinkę o konstrukcji kuszowej z pełną pochewką. Dotychczas odkryte półziemianki otaczają centralną część osady od strony wschodniej, południowej, zachodniej i prawdopodobnie północnej, na co wskazuje odkrycie fragmentów 2 dalszych obiektów, nie wyeksplorowanych w 1972 r. Półziemianki posiadają kształt przeważnie prostokątny i są usytuowane, prócz 1 obiektu /N-S/, na osi W-O. Ściany ich były wzniesione w konstrukcji słupowej; świadczą o tym licznie odkryte jamy po słupach, zazwyczaj w układzie prostokąta. Przy budowie chat naziemnych i półziemianek posługiwano się głównie drewnem dębowym. Półziemianki zawierały liczny materiał zabytkowy w postaci fragmentów ceramiki naczyniowej, paciorków szklanych i bursztynowego, żelaznego kroju do radła, fragmentów przedmiotów z żelaza, przęślików oraz szczątki kostne, głównie krowy, owcy i kozy, mniej konia i świni.

Wśród obiektów gospodarczych i produkcyjnych znajdują się 63 paleniska położone poza budynkami mieszkalnymi, nie licząc palenisk usytuowanych wewnątrz chat. Przeważają paleniska owalne i kolisty w rzucie poziomym, a miskowate w profilu. Prócz tego odwołano 10 obiektów, z których większość można uznać za piece, kilka skupisk kamieni oraz 16 jam, głównie spaleniskowych, występujących w pobliżu pieców i palenisk, jak również dużą ilość jam po słupach, wchodzących w skład większych budynków mieszkalnych oraz budowli gospodarczych.

Na terenie osady odkryto również 5 dalszych grobów ciepłalnych, mocno zniszczonych przez mieszkańców osady. Należą one do znanego z uprzednich odkryć cmentarzyka kultury wschodniopomorskiej.

Wśród materiału zabytkowego znajdują się fragmenty naczyń grubościennych i cienikościennych, zdobionych motywami geometrycznymi, schropowaconych i gładkich, jakie odkryto również w latach ubiegłych, paciorki szklane zdobione wtopionymi nitkami, paciorek bursztynowy, przęślik kamienny i gliniany, kamień żarna obrotowego, żelazny krój do radła, zapinka A VI 2, osełki kamienne, fragmenty przedmiotów żelaznych i brązowych oraz wióry krzemienne.

Badania będą kontynuowane.

DROCHLIN, pow. Włoszczowa
Stanowisko 1

Instytut Archeologii
Uniwersytetu Jagiellońskiego
w Krakowie

Badania prowadził mgr Piotr Kaczanowski,
Finansował WKZ w Kielcach i Instytut Archeologii UJ. Piąty sezon badań. Cmentarzysko z późnego okresu wpływów rzymskich i osada kultury łużyckiej /schiłek epoki brązu - okres halsztacki/. Pierwsze sprawozdanie w Informatorze Archeologicznym.

Stanowisko położone jest na częściowo zalesionej wydmie usytuowanej wśród podmokłych łąk doliny lewego brzegu Białki, około 800 m na północny-zachód od zabudowań wsi Drochlin. W lipcu 1972 r. przekopano łącznie 550 m² odkrywając liczne materiały pochodzące ze zniszczonych grobów ciałopalnych z późnego okresu wpływów rzymskich oraz 59 obiektów osadowych kultury łużyckiej.

Wśród wspomnianych wyżej materiałów z okresu późnorzymskiego przeważa ceramika, znajdowana na ogół w postaci drobnych fragmentów. Jest to zarówno tzw. ceramika "siwa" jak i ułamki naczyń lepionych ręcznie. Przedmioty metalowe to żelazne noże, szydła, tłoczki, igły, żelazne i brązowe zapinki z podwiniętą nóżką i czterozwojową sprężyną z górną cięciwą, żelazne sprzączki do pasa i wisioriki wiaderkowate. Na uwagę zasługują dalsze znaleziska importów - liczne fragmenty naczyń terra sigillata / w większości drobne i silnie zniszczone ułamki/, paciorki szklane i stopy szkła. Uzyskany w 1972 r. i w latach poprzednich materiał z cmentarzyska kultury przeworskiej pozwala na dalsze uściślenie chronologii tego stanowiska - przełom faz B₂ i C₁ do faz C₂ -D, jak również na stwierdzenie 2 faz użytkowania cmentarzyska. Materiały najstarsze, datowane na przełom faz B₂ / C₁ i przede wszystkim na fazę C₁ zajmują część środkową, wschodnią i południowo-wschodnią przebadanego dotychczas terenu; materiały młodsze datowane na fazy C 2-D, zajmują znacznie mniejszą część zachodnią cmentarzyska.